

Opettajan hybridiopetuksen opas

Anne Pitkänen, Sanna Parni, Tommi Penttinen

2024

Sisällys

Hybridiopas – Mitä hybridiopetus on?	<u>1</u>
Hybridiopetuksen perusvaatimukset	<u>1</u>
Hybridiopetuksen edut ja haasteet.....	<u>2</u>
Hybriditunti – Näillä alkuun	<u>4</u>
Erilaisia tapoja järjestää hybriditunti	<u>4</u>
Hybriditunnin suunnittelu – Yksinkertainen on hyvä.....	<u>5</u>
Kun johdot menevät solmuun	<u>6</u>
Tiivistettynä.....	<u>7</u>
Hybriditunti - Opiskelijan aktivointi ja seuraaminen	<u>8</u>
Turvallinen tila hybriditunnilla	<u>8</u>
Keskustelu ja yhteydenpito opiskelijoihin hybriditunnilla	<u>10</u>
Opiskelijoiden aktivoiminen	<u>11</u>
Esimerkkejä tuntiaktivointityökaluista hybriditunnille.....	<u>11</u>
Pari- ja pienryhmätyöskentely hybriditunnilla.....	<u>12</u>
Tiivistettynä.....	<u>13</u>
Opiskelijoiden kokemuksia hybridioppitunneista	<u>14</u>
Hyödyllisiä linkkejä ja sovelluksia.....	<u>16</u>
Sovelluksia	<u>16</u>
Lisätietoa hybridiopetuksesta	<u>17</u>

Hybridiopas – Mitä hybridiopetus on?

Hybridiopetukselle on olemassa useita eri määritelmiä, mutta perinteisesti nämä kaikki pitävät sisällään ajatuksen, jonka mukaan opettaja opettaa yhtäaikaisesti läsnä olevia ja etänä olevia opiskelijoita. Toinen vaihtoehtoinen määritelmä hybridiopetukselle on malli, jossa opiskelijat vuorottelevat lähiopetuksen ja verkossa tapahtuvan opiskelun sekä opiskelun välillä.¹

Hybridiopetus vaatii opetuksen sopeuttamista hybridiopetustilanteeseen, hybridiopetukselle ominaisia opetuskäytäntöjä, opetukseen sopivia teknologisia ratkaisuja sekä niiden hyödyntämistä ja opetukseen soveltuvia tiloja. Pelkkä oppitunnin striimaaminen ja luennointi ei tee oppitunnista vielä hybridioppituntia. Erillisestä digipedagogiikasta ei kuitenkaan ole kyse, vaan hybridiopetusta suunniteltaessa on tärkeää miettiä pedagogisia ratkaisuja, jotka toimivat nimenomaan hybridiopetustilanteissa.²

Tässä oppaassa hybridiopetuksena ymmärretään tilanne, jossa opettajalla on oppitunnilla yhtä aikaa opiskelijoita sekä etäopetuksessa että lähiopetuksessa. Lisäksi hybridiopetuksella voidaan tässä oppaassa tarkoittaa tilannetta, jossa opiskelijat vuorottelevat lähiopetuksen ja itsenäisesti tapahtuvan opiskelun välillä.

Tämä opas on suunnattu opettajille, jotka ryhtyvät opettamaan hybridinä. Oppaan tavoitteena on helpottaa hybridiopetuksen suunnittelua ja toteutusta. Esimerkit sekä kokemukset tässä oppaassa perustuvat Nilsiän lukion ja Juankosken lukion hybridiopettajien kokemuksiin ja havaintoihin. Lisäksi oppaan tekemisessä on hyödynnetty hybridiopetuksesta tarjolla olevaa koulutusmateriaalia. Opettaja voi poimia oppaasta itselleen sopivia keinoja ja vinkkejä hybridiopetukseen, ja osa mainituista tekniikoista soveltuu myös etäoppituntien suunnitteluun.

Nilsiän lukion ja Juankosken lukion hybridimallin erikoisuutena on, että tässä mallissa opettajat liikkuvat luokoiden välillä ja hybridiopetusryhmissä on opiskelijoita kummastakin lukiosta. Käytämme tästä hybridiopetuksesta käsitettä vuorohybridi. Tässä vuorohybridi-mallissa on mahdollista tarjota säännöllisesti lähiopetusta kummassakin lukiossa. Lähtökohtana oppaassa on, että hybridiopetusryhmät ovat pieniä ja niissä on enimmillään yhteensä 15 opiskelijaa, usein vähemmän.

Hybridiopetuksen perusvaatimukset

Hybridiopetuksen toteuttaminen vaatii enemmän panostusta opetusvälineistöön, jotta opetus onnistuu pitää hybridinä sekä lisäksi, että se olisi riittävän laadukasta. Välineistöä tarvitaan minimissään kamera, mikrofoni ja tietokone. Kannattaa kuitenkin panostaa välineistöön enemmän, jolloin kameran tulisi olla puhujaa seuraava kamera, jotta luokassa voi samalla liikkua sen sijaan, että istuisi pelkästään paikallaan. Paras mikrofoni olisi sellainen, joka kykenisi poimimaan myös luokassa olevien opiskelijoiden vastaukset siten, että myös etäyhteyksillä olevat opiskelijat kuulevat ne. Tämä tarkoittaa, että tietokoneen oma mikrofoni ei riitä alkuunkaan, vaan mikrofoni on oltava irrallinen tai kameraan integroitu kyseiseen tarkoitukseen sopiva mikrofoni.

---

1) Ahlgren, Riikka; Häkkinen, Sanna; Eskola, Anne (2020). Success factors for hybrid teaching. INTED2020 Proceedings, 2215–2219. DOI: 10.21125/inted.2020.0683; Marstio, Tuija; Uusi-Mäkelä, Mikael; Huotari, Valtteri; Alapoikela, Mirva (2020). Läsnä ja etänä: Hybridiopetuksen hyvät käytänteet, <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/346890/Laurea%20julkaisut%20149.pdf>

2) <https://oppimateriaalit.jamk.fi/fi/hybridiopetus/hybridiopetuksen-jaljilla/opetuksen-sisallot-ja-pedagogiset-ratkaisut/> (12.2.2024); <https://oppimateriaalit.jamk.fi/fi/hybridiopetus/hybridiopetuksen-jaljilla/hybridiopetuksen-elementit/> (12.2.2024).

Tietokoneella ei ole hybridiopetuksessa suurempia vaatimuksia. Ainoa asia, mikä kannattaa tässä huomioida on se, että tietokone olisi hyvä liittää telakkaan, jonka avulla sen voi yhdistää kahteen näyttöön. Tällöin itse hybridiopetuksen toteuttaminen helpottuu ja halutut asiat voidaan pitää toisella näytöllä samaan aikaan, kun toista näyttöä jakaa opiskelijoille. Parhaimmassa tapauksessa hybridiopetuksen voi toteuttaa yhdistämällä etäyhteydellä keskenään kaksi luokkaa, joissa on integroituna kamerat ja mikrofonit.

Nilsin ja Juankosken lukiossa on tarjota tasokasta hybridiopetusta hybridiopetusluokkien avulla. Sekä Nilsissä että Juankoskella on rakennettu hybridiopetusluokat, joihin on integroituna tasokkaat kamerat kuvaamaan luokkaa ja mikrofonit keräämään ääntä sekä videotykit heijastamaan kuvaa seinälle. Molemmissa hybridiopetusluokissa kuvataan luokkatilaa ja heijastetaan oma luokkahuoneen videokuva toisen luokkahuoneen seinälle. Tällöin nähdään reaaliajassa, mitä kummassakin luokkahuoneessa tapahtuu. Tämä saa etänäkin olevat opiskelijat lähemmäksi normaalia luokassa tapahtuvaa opetusta. Kun luokkahuoneet yhdistetään toisiinsa etäyhteydellä, voidaan luokkien välillä kommunikoida aivan kuten oltaisiin samassa tilassa. Opetusta voidaan käytännössä toteuttaa samalla tavalla kuin normaalioloissa.

Hybridiopetuksen edut ja haasteet

Mietittäessä hybridiopetuksen etuja pienelle lukiolle nousee kirkkaasti ykköseksi opintojaksojen toteutuminen. Tarjoamalla opetusta kahden lukion välillä saamme opintojaksot toteutumaan todennäköisemmin ja opiskelijoiden mahdollisuus valita syventäviä opintojaksoja kasvaa. Kahden lukion yhteinen opintojaksotarjotin on avain tähän.

Hybridiopetus on antanut lukioidemme nuorille etumatkaa suhteessa moniin ikäryhmänsä nuoriin. Korkeakouluihin etäopiskelu on tullut jäädäkseen. Meidän lukioidemme nuorilla on taitoja itsenäiseen opiskeluun, verkkoympäristöjen käyttöön ja etätunnilla toimimiseen. Tämä on iso valmius siirryttäessä lukion jälkeen jatko-opintoihin.

Myös opettajien taidot ovat karttuneet. Korona loi tarpeen etäopetusvälineiden ja -ohjelmien käyttöönottoon ja antoi monelle opettajalle ensivalmiudet opettaa luokkaa myös etänä. Hybridiopetukseen siirtyminen kehittää opettajan teknisiä taitoja, mutta antaa myös uutta didaktista silmää itse opettamisen pohtimiseen.

Opiskelu hybridinä tuo opiskelijoille myös joustavuutta opiskeluun. Osa opintojakson tunteista on mahdollisuus opiskella kotoa käsin tai valitsemassaan ympäristössä koulussa. Tunnille voi liittyä halutessaan mukaan kuunteluoppilaana myös silloin, kun on joutunut sairauden takia jäämään kotiin.

Yksi merkittävä haaste hybridiopetukseen siirryttäessä on vuorovaikutus. Miten taataan opiskelijalle mahdollisuus vuorovaikutukseen tunnilla sekä luokkatoverien että opettajan kanssa? Hybridiopetukseen siirryttäessä luokkatilassa tapahtuvan kohtaamisen määrä voi vähentyä. Toisaalta opintojaksot, jotka aiemmin olisi suoritettu mahdollisesti itsenäisesti verkossa, suoritetaan nyt hybridiopetuksessa. Saadaksemme tietoa siitä, miten opiskelijat kokevat etänä tapahtuvan opetuksen ja miten se on muuttanut heidän opiskeluaan, meidän täytyy kerätä tietoa opetusjärjestelyiden toimivuudesta ja opiskelijoiden jaksamisesta (vai hyvinvoinnista?).

Hybridi tuo uuden velvoitteen opettajalle: nyt on kokeiltava jotain uutta. Tämä voi merkitä osalle opettajista oman opetustyyliin stailausta. Esimerkiksi vanhat hyvät materiaalit on muutettava sähköiseen muotoon tai otettava käyttöön uusia ohjelmia. Toiminnallinen tekeminen luokassa, kuten kemian ja fysiikan labratyöt, on rytmittävä niille oppitunneille, joilla opettaja on paikan päällä luokassa.

Opetus hybridimallissa on erittäin riippuvainen kahdesta asiasta – tekniikasta ja ennakoinnista. Opetus ei etene, jos piuhat ovat irti tai yhteys kaatunut. Näissäkin tilanteissa yllättävän paljon apua on ennakoinnista. Teknisten haasteiden edessä tieto siitä, että esimerkiksi Teamsiin on merkitty opiskelijalle opintojakson suunnitelma ja mahdollinen oppitunnin aihe, auttaa. Ennakointi on kahden koulun välillä sukkuloivan opettajan pelastusrengas. Kokemus auttaa hybridiopettajaa muistamaan esimerkiksi, että muovailuvahoja tai monisteita ei siirretä linjaa pitkin opiskelijoille, vaan ne on kuljetettu koululle jo aiemmin.

Hyötyjä:

- teknisten taitojen kehittyminen sekä opiskelijoilla että opettajilla
- hybriditilan rakentuminen ja sen hyödyntäminen
- itsensä haastaminen ja uuden oppiminen
- opiskelijoiden mahdollisuus opiskella valitsemassaan ympäristössä
- laajempi opintojaksotarjotin

Haasteita:

- vuorovaikutus
- oman opetustyylin mukauttaminen
- esimerkiksi fysiikan/kemian töiden tekemisen hankaloituminen
- opiskelijoiden aktivoiminen osallistumiseen ja esimerkiksi avun kysymiseen etäyhteyden takaa
- kasvokkain tapahtuvien kohtaamisten väheneminen
- ennakoinnin tärkeys (muista monistaa yms., opiskelijat ovatkin kotona)
- riippuvuus tekniikan toimivuudesta

Hybriditunti – Näillä alkuun

Erilaisia tapoja järjestää hybriditunti

Hybridituntien suunnittelu lähtee liikkeelle isoista linjoista. Tässä alaluvussa esitellään erilaisia malleja, joilla pääset alkuun opintojakson suunnittelussa. On hyvä muistaa, että hybridiopintojakson kanssa joudut miettimään monet perusjututkin uusiksi. Aloita seuraavilla kysymyksillä ja hahmottele opintojakson profilia itsellesi:

- Tutki omaa tulevan jakson kalenteriasi ja selvitä, miten hybriditunnit sijoittuvat lukujärjestykseesi. Pidätkö kaikki tunnit samalta koululta vai vaihdatko koulua kesken päivän?
- Ovatko samat oppilaat useilla hybriditunneillasi peräkkäin? Onko opintojaksolla opiskelijoita tasaisesti kummaltakin koululta?
- Hahmottele koko jaksosi liikkumiset ja tunnit ennakkoon, jotta välttyt yllätyksiltä. Vinkki: tässä vaiheessa on hyvä vilkaista myös koulun ohjelmakalenteria.

Ennakkosuunnittelu on hybridiopetuksessa tärkeää, sillä suunnittelemalla ja ideoimalla asiat valmiiksi ennen jakson alkua saat pelivaraa toteuttaa opetustasi haluamallasi tavalla. Suunnittelematon hybridiopetus voi päätyä helposti “selviämiseksi” tunnista ja seuraavasta ja seuraavasta...

Nilsin lukiossa ja Juankosken lukiossa on kokeiltu erilaisia malleja hybridiopetuksen toteutuksessa. Helpointa on aloittaa hybridiopetus samatunti-mallilla. Huomaa, että tämä ei tarkoita, että vetäisit tunnit “ihan niin kuin ennenkin” suoraan kameralle. Tässä mallissa ideana on, että pienillä perustunnin muutoksilla luodaan tunti, jossa sekä etäyhteyden päässä olevat että lähiluokassa opiskelevat kokevat olevansa samaa ryhmää, pääsevät osallistumaan opetukseen ja saavat samat oppisisällöt. Muutokset voivat olla hyvinkin yksinkertaisia toteuttaa tai ne voivat olla jo nyt sinulla käytössäsi.

Toinen vaihtoehto on luoda koko opintojaksolle viikoittain vaihtuvat tehtävät. Tässä viikko-viikko-mallissa opettaja opettaa lähiopetuksessa olevaa ryhmää ja toisen koulun ryhmä tekee samaan aikaan jotain tyystin muuta oppiaineen sisältöihin liittyvää pienissä ryhmissä, pareittain tai itsenäisesti – ja seuraavalla viikolla vaihto toisinpäin.

Tämän mallin käyttö vaatii ryhmän hyvää tuntemista: Sujuvatko itsenäiset hommat kaikilta? Millaiset ryhmätyötaidot ovat? Suunnitteluvaihe voi viedä paljon aikaa opettajalta, mutta toisaalta opetuksen pyörittäessä käyntiin samaa tuntia pääsee käyttämään kahdesti. Itsenäisesti työskentelevää ryhmää ei myöskään ole syytä jättää oman onnensa nojaan. Pelisäännöt on hyvä sopia opintojakson aluksi kaikkien kanssa. Ohjeena voi olla esimerkiksi saapua aina etänä paikalle. Opiskelijoille on tärkeää kertoa, miten he saavat opettajaan yhteyden, jos tehtävät osoittautuvat hankaliksi.

Samatunti- ja viikko-viikko-malleja voi myös yhdistää hyvin cocktail-malliksi, jossa yhdistät kaksi edellä kuvattua mallia. Toisin sanoen opetus toteutetaan joillakin tunneilla samatunti-mallilla yhtäaikaishyönteisenä ja välillä käytössä on viikko-viikko-malli.

Hybriditunnin suunnittelu – Yksinkertainen on hyvä

Hybriditunteja suunnitellessa kannattaa luottaa omiin vahvuuksiin ja pitää oppitunnin rakenne ja tehtävät yksinkertaisina. Keep it simple! Monimutkainen tuntisuunnitelma, jonka mukaan tunnin aikana käytetään useita ohjelmia ja siirtymiä, voi synnyttää useita tietoteknisiä ongelmia, joiden ratkomiseen kuluu aikaa. Hyvä hybriditunti ei välttämättä tarkoita, että tunnin aikana on useita aktivointitehtäviä eri sovelluksista, kyselyjä ja kilpailuja sekä muistiinpanoja ja diasarjoja eri paikoissa. Aivan hyvä hybridioppitunti voi koostua alkukeskustelusta, opettajan opetusosion ja tuntitehtävistä oppikirjasta sekä loppukeskustelusta. Käytössä on tällöin mikrofoni, kamera ja oppikirja. Testaa ennen tunnin alkua oma kamerasi ja mikrofonisi, jotta tärkeimmät työkalut toimivat. Hybriditunnin suunnittelussa haasteena on suunnitella oppitunti, jossa huomioit sekä opiskelijat luokahuoneessasi että opiskelijat ruutujensa takana etänä. Samatunti-mallin hybriditunnin suunnittelemisessa tärkeintä on sen selkeä rakenne. Mieti, miten aloitat tunnit: kiinnitä huomiota lähi- ja etäopiskelijoiden aktivoimiseen heti tunnin alusta alkaen. Aktivointiin voi keksiä hyvinkin paljon erilaisia keinoja, mutta vaikkapa yksinkertainen nimenhuuto ja kuulumisten kysely voi toimia aktivointina.

Hybriditunnilla on hyödyllistä, että opettajalle itselleen on selkeää, miten tunti rakentuu ja mistä tehtävät yms. löytyvät. Avaa ennen oppituntia tai oppitunnin alussa kaikki tunnilla tarvitsemasi sovellukset ja välilehdet auki, jotta niiden etsimiseen ei mene oppitunnista kesken kaiken aikaa. Hybriditunnin rakenteen pitäminen selkänä on tärkeää myös, jottei etänä olevien opiskelijoiden tarvitse pomppia usealla eri välilehdellä. Hybriditunnilla olisi hyvä olla opettajajohtoista asiaa ja opiskelijoiden työskentelemistä, joko yksin tai pienissä ryhmissä.

Hybriditunti voidaanakin samatunti-mallissa rakentaa muun muassa seuraavalla tavalla:

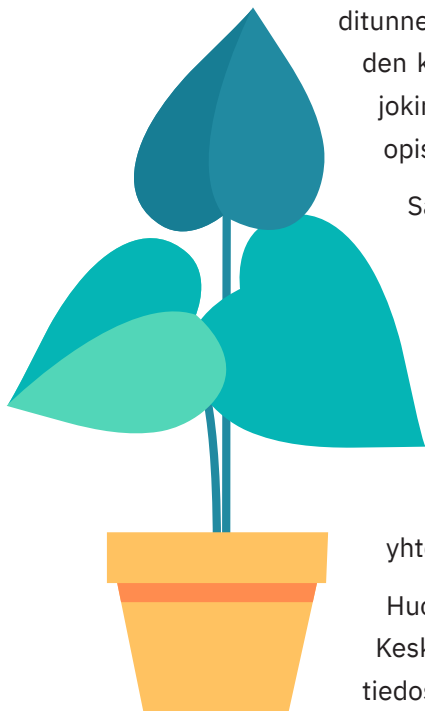
- 1 kompakti opiskelijoita aktivoiva aloitus
- 2 mahdollisesti opettajavetoista teoriaa aiheesta
- 3 tehtävien tekemistä
  - oppimisalustojen sisäisten toimintojen hyödyntäminen
- 4 kokoava lopetus

Viikko-viikko-mallissa oppitunti voi sujua muun muassa näin:

- 1 lähiopiskelijoilla teoria- ja vuorovaikutusvetoinen oppitunti
  - Opettaja selittää teorian tai syventää jo itsenäisesti opiskeltua asiaa lisää.
  - Opiskelijat ovat vuorovaikutuksessa muiden opiskelijoiden kanssa - muun muassa keskustelut, väittelyt jne.
- 2 etäopiskelijoilla etukäteistehtäviä ryhmissä tai yksin liittyen seuraavan tunnin aiheeseen
  - Opiskelijat tutustuvat käsiteltävään asiaan.
  - Opiskelijat tekevät miellekarttoja, aiheeseen johdattelevia tehtäviä ja katsovat esim. opetusvideoita.
- 3 etäopiskelijoille mahdollisia työskentelytapoja edellisen tunnin aiheesta
  - Opiskelijat tekevät esimerkiksi portfolioita, podcasteja, postereita tai tehtäviä.
  - Opiskelijat katsovat aiheeseen liittyviä dokumentteja tai kuuntelevat podcasteja.
  - Opiskelijat tutustuvat syventävään oppimateriaaliin itsenäisesti.

Kun lähdet suunnittelemaan ensimmäistä hybridiopintojaksoa ja hybridituntiasi, muista, että pystyt nojautumaan omiin vahvuuksiisi ja niiden kautta opettaminen on edelleenkin tehokkain keino opettaa.

Oppitunnin sujuvuuden kannalta voit näyttää oppitunnin alussa opiskelijoille oppitunnin rakenteen ja kulun. Lisäksi rakenteeseen on tärkeää palata oppitunnin aikana. Opiskelijoiden on näin helpompi hahmottaa, miten oppitunti etenee ja mitä heidän on missäkin vaiheessa oppituntia tehtävä. Rakenteen suunnittelu ja auki kirjoittaminen auttavat myös opettajaa tuntia suunnitellessa ja tunnin aikana, jolloin kokonaisuus pysyy helpommin hallinnassa.

Moduulin alussa on hyvä käydä opiskelijoiden kanssa yleisesti läpi, miten juuri sinun hybriditunneillasi saadaan homma toimimaan parhaalla mahdollisella tasolla. Käy opiskelijoiden kanssa ensimmäisellä tunnilla yhteisesti läpi, onko sinun tunneillasi esimerkiksi jokin toistuva tunnin rakenteellinen asia, "breakout room" tai jokin muu vastaava, joka opiskelijoiden pitää tietää tai hallita moduulin alusta alkaen.

Saadun palautteen perusteella monet opiskelijat kokevat yksinkertaiset ja selkeät hybridioppitunnit hyödyllisiksi. Liian monen sovelluksen käyttäminen oppitunnilla pakottaa opiskelijat hyppimään eri välilehtien välillä, jolloin heiltä voi mennä osa opetuksesta ohi. Kannattaa hyödyntää esim. Teamsiin tai muihin oppimisympäristöihin upotettuja toimintoja, jolloin esimerkiksi kyselyiden, äänestysten tai sanapilvien tekeminen onnistuu yhdessä sovelluksessa ja yhdessä välilehdessä. Kun hybridituntien suunnittelu ja opetus alkavat sujua, kannattaa tunneilla myös kokeilla uusia asioita. Usein hyödyllisintä on rajata testaukset yhteen uuteen sovellus-, teknologia- tai metodikokeiluun per oppitunti.

Huomaa myös huomioida etä- ja lähiopiskelijat tasapuolisesti oppitunnin aikana. Keskustelua kannattaa rakentaa koko oppitunnin ajan, ja opiskelijoilla olisi hyvä olla tiedossa ne kanavat, joissa he voivat lähettää kysymyksiä tai osallistua tunnilla. Tämä ei tarkoita, että sinun tarvitsisi muuttaa omaa opetustyyliäsi.

Kun johdot menevät solmuun

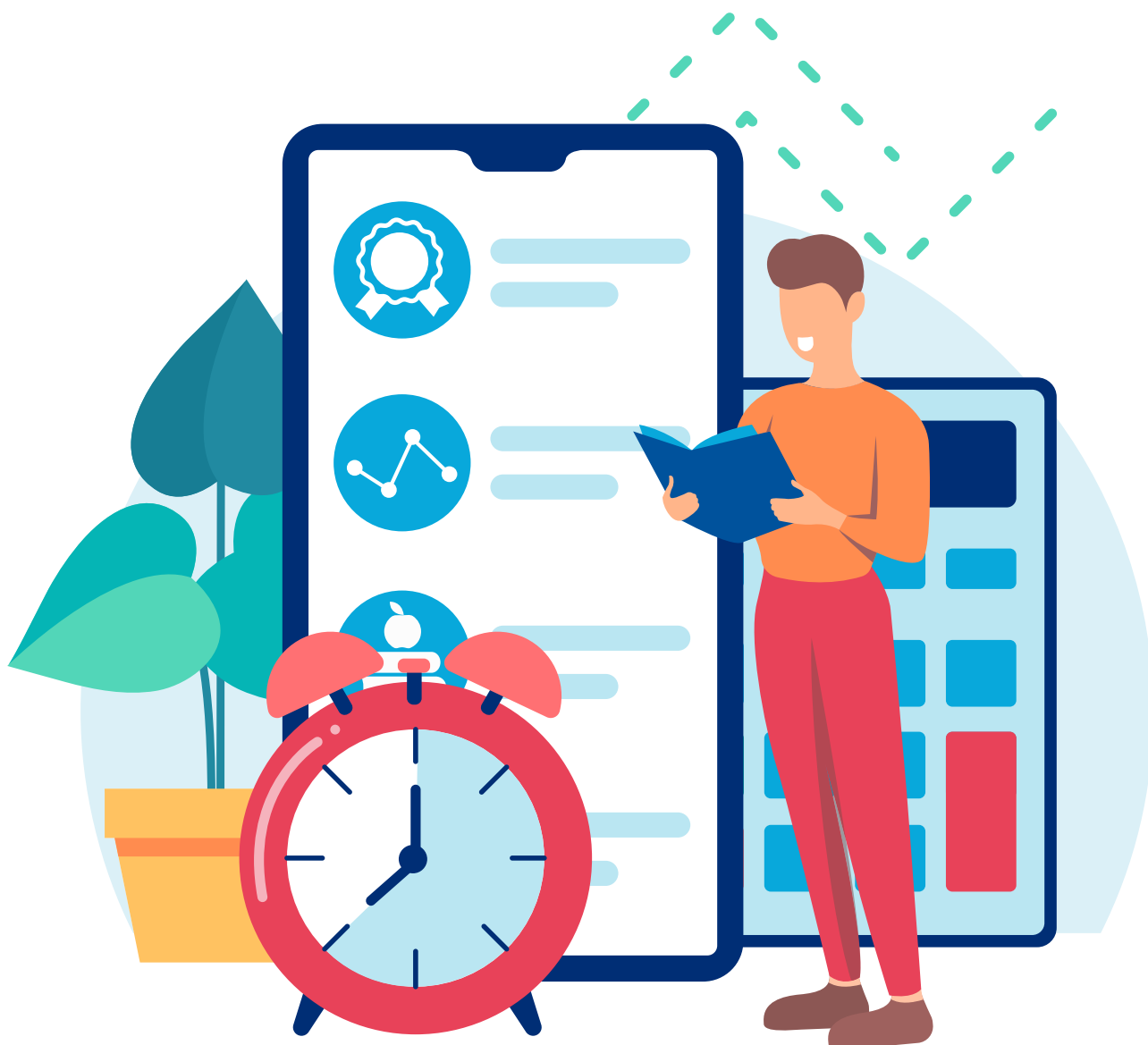
Muista myös, että joskus hybriditunti ei suju. Tekniikka pettää, opiskelijat eivät löydä tehtäviä tai tee niitä, opiskelijat eivät ole paikalla tai sinä et löydäkään sitä tiedostoa tai ohjelmaa, jota olit suunnitellut käyttäväsi. Hybriditunti voikin koostua myös opettajan Wilmassa tai Teamsissa lähettämästä viestistä, jossa annat etänä oleville opiskelijoille tehtäviä hybridiopetuksessa eteen tulleiden yllättävien esteiden vuoksi. Ongelmatilanteissa rauhoita tilanne luokassa ja etänä valitsemallasi tavalla. Anna opiskelijoille tehtäviä, joita he voivat tehdä ja ryhdy sen jälkeen ratkaisemaan tietoteknistä ongelmaa, jos se on mahdollista ja järkevää.

Tiivistettynä

- Hybridiopetuksessa kannattaa välttää liikaa monimutkaisuutta.
- Huolehdi, että kamera ja mikki ovat kunnossa.
- Yksinkertainen on kaunista ja lisää opettajan hallinnan tunnetta oppitunnin aikana.
- Luota omiin vahvuuksiisi ja hyödynnä teknisiä ratkaisuja, jotka ovat sinulle luontevia.
- Hybriditunnilla kannattaa kokeilla uusia asioita suunnitellusti:
  - Kun tunnit alkavat sujua, voi kokeilla yhtä uutta asiaa per oppitunti.
- Oppitunnin rakenne on hyvä laittaa opiskelijoille näkyviin tunnin alussa, ja sen pitää olla löydettävissä myös oppitunnin aikana.
- Jos tietotekniikka pettää tai jokin ei toimi, rauhoita tilanne luokassa:
  - Anna esimerkiksi tehtäviä tms. opiskelijoille.
  - Selvitä ongelma, jos se on tunnin aikana järkevää ja mahdollista.
  - Jos ongelman selvittäminen ei ole välttämätöntä, jätä asian selvitys oppitunnin jälkeiseen aikaan.

Hybriditunti - Opiskelijan aktivointi ja seuraaminen

Keskeisinä itseohjautuvuutta ja motivaatiota ylläpitävinä tekijöinä pidetään kyvykkyyden, autonomian ja osallisuuden kokemuksia. Näitä teemoja voi hyvin käyttää myös miettiessään hybriditunnin aktivoiteja ja toimintaa.

Turvallinen tila hybriditunnilla

Turvallisen tilan päämääränä oppitunnilla on taata jokaiselle opiskelijalle turvallinen ja tervetullut olo ja siten mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset oppitunnin aikana. Hybriditunnilla turvallinen tila rakennetaan pienistä käytänteistä ja toimintatavoista, joiden tavoitteena on rohkaista opiskelijoita osallistumaan aktiivisesti mukaan opetukseen. Opiskelijoiden ja opettajan kohtaaminen samoin kuin opiskelijoiden kohtaaminen keskenään on olennaista turvallista tilaa rakennettaessa, eikä turvallinen tila synny itsestään ilman aktiivista rakentamista.

Samatunti-mallissa turvallisen tilan rakentamisessa kannattaa huomioida, että opiskelijat voivat olla eri luokioista eivätkä välttämättä tunne toisiaan. Tällöin turvallista tilaa kannattaa lähteä rakentamaan asteittain eräänlaisilla vuorovaikutuksen tai kohtaamisen portailta, joissa luodaan turvallinen tunne osallistua opetukseen ja lopulta voidaan keskustella opettajan ja muiden opiskelijoiden kanssa riippumatta siitä, onko opiskelija etänä tai lähiopetuksessa. Vuorovaikutus on siis rakennettava asteittain. Jos annat opiskelijoille tehtäväksi tehdä vaativan ryhmätyön ilman, että he tuntevat toisiaan tai että vuorovaikutusta on tunnin aikana rakennettu, ei ryhmätyö todennäköisesti tule onnistumaan.

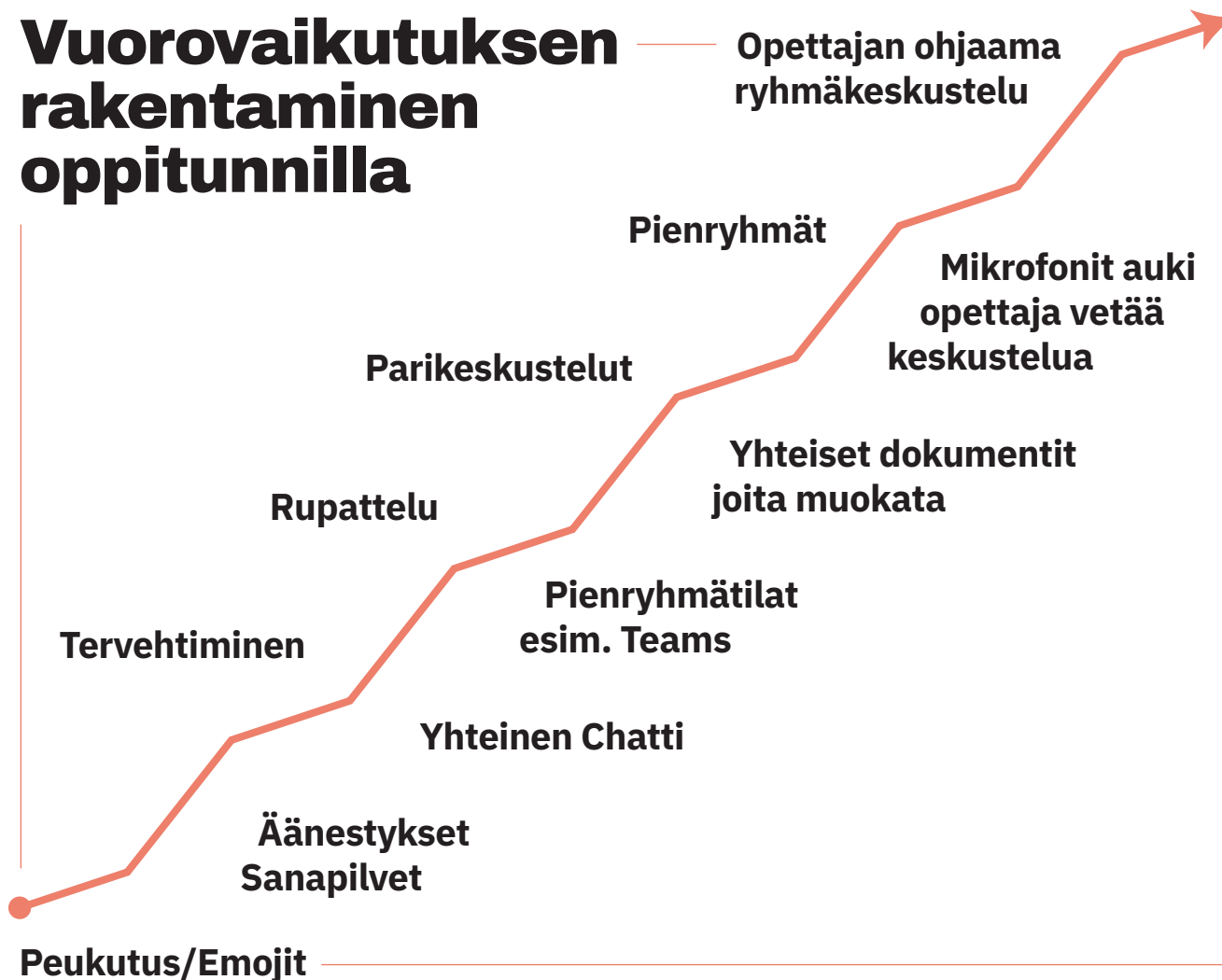
Vuorovaikutuksen rakentaminen alkaa heti hybriditunnin alusta alkaen, ja kokeilu kannattaa aloittaa mahdollisimman helpoista tavoista osallistua oppitunnille. Turvallisen tilan rakentaminen on tehtävä joka tunti, etkä voi olettaa vuorovaikutuksen toimivan pelkästään edellisen tunnin perusteella. Hyvä keino on myös, että kaikki opiskelijat ovat samassa kokouksessa ainakin tunnin alussa, jotta he näkevät, keitä tunnilla on ja myös kaikkien reaktiot ovat heille nähtävissä ja heille syntyy vaikutelma yhteisestä oppitunnista. Helppoja keinoja vuorovaikutuksen vahvistamiseen oppitunnin alussa ovat muun muassa reaktioiden lähettäminen opettajan

kysymyksiin, äänestykset, sanapilvet yms. Esimerkiksi voit pyytää oppilaita lähettämään yhteiseen chattiin emojin, joka kuvastaa heidän tämänhetkistä tunnelmaansa. Muista myös huomioida viestit.

Oppitunnin alussa voi myös kysellä opiskelijoiden fiiliksiä tai muita ns. ei oppituntiin liittyviä kysymyksiä, joihin on helppo vastata mikrofonin välityksellä ilman pelkoa väärästä vastauksesta. Keskustelu käydään opettajan johdolla ja jos opiskelija ei halua avata mikrofonia, voit pyytää vastauksia myös yhteiseen chattiin. Kun opiskelijat ovat kerran avanneet mikrofonin tunnin alussa, on sen avaaminen lopputunnin aikana usein helpompaa. Samalla tulet varmistanneeksi, että opiskelijat ovat tietokoneen ääressä ja että laitteet toimivat ja yhteydet pelaavat.

Vuorovaikutuksen rakentaminen oppitunnilla

Kuva 1: Vuorovaikutuksen rakentaminen ja sen keinot hybridioppitunnilla.

Anne Pitkänen, lähde Piia Keihäs, eOppimiskeskus hybridikoulutus. Vuorovaikutuksen portaat diasarja (18.12.2023).

Turvallinen tila rakennetaan yhdessä opiskelijoiden kanssa oppitunnilla ja päävastuu on viime kädessä opettajalla. Ensimmäisen hybriditunnin alussa on tärkeää käydä läpi pelisäännöt, miten oppitunnilla toimitaan ja miten käyttäytyään opettajaa ja muita opiskelijoita kohtaan. Opiskelijoiden kanssa voi käydä läpi, että julkisella oppitunnilla on eri käytösnormit kuin esimerkiksi kaveriporukan chat-ryhmässä. Huumori ja sarkasmi ovat vaikeita lajeja ja hybridiopetuksessa tämä korostuu, varsinkin jos viestintä tapahtuu esimerkiksi emoji- tai chatin välityksellä.

Jos oppitunnilla on epäasiallista käytöstä, siihen on puututtava suoraan oppitunnin aikana niin, että käytös loppuu. Esimerkiksi voidaan todeta, ettei tämän tapaisia viestejä toivota laitettavan tai moderoidaan chattikeskustelua. Tarkemmin epäasiallista käytöstä kannattaa kuitenkin käydä läpi vasta oppitunnin jälkeen asianosaisten tai asianosaisten opiskelijoiden kesken. Tärkeintä on selvittää opiskelijalle, miksi käytös oli epäasiallista sen sijaan, että opiskelijoita syyllistäisi heidän käytöksestään.

Keskustelu ja yhteydenpito opiskelijoihin hybriditunnilla

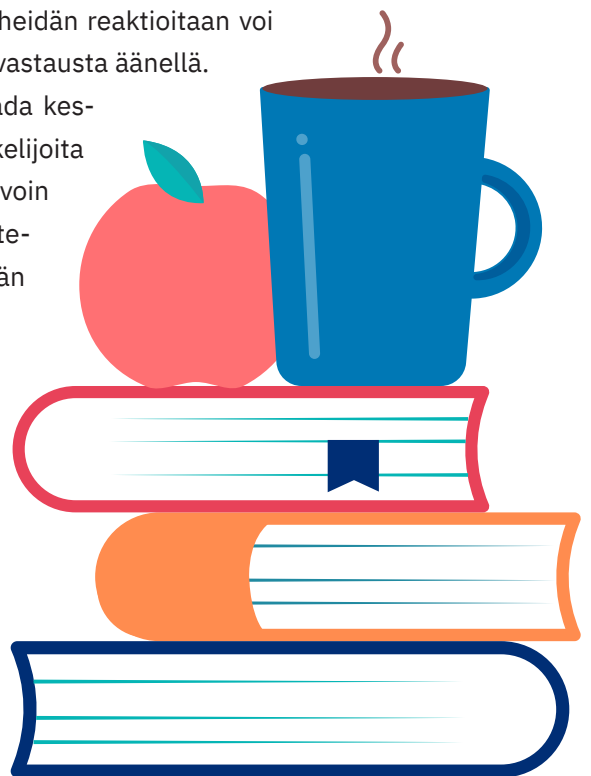
Kun aloitat uuden hybridiopintojakson, kannattaakin muistaa, ettei voi hypätä suoraan syvään päätyyn ja jakaa opiskelijoita pienryhmiin olettaen, että oppitunti sujuu ongelmitta. Rakenna siis ensin luottamusta ja etene vuorovaikutuksessa hitaasti eteenpäin. Aloita vuorovaikuttaminen oppitunnilla esimerkiksi ensin reaktioiden kautta chatiin ja sitten voit siirtyä pikkuhiljaa pienryhmätyöskentelyyn. Tällä tavoin voidaan ainakin helpottaa ja pehmentää opiskelijoiden osallistumista keskusteluun myös etänä. Lisäksi etänä olevien opiskelijoiden huomioiminen on tärkeää, jotta opiskelijat eivät koe olevansa ulkopuolisia opetuksesta vaan myös heitä kuunnellaan ja heidän mielipiteensä otetaan huomioon. Samatunti-mallissa vuorovaikutuksen tasapainottaminen läsnäolijoiden ja etäopiskelijoiden välillä tasapuolisesti luo opiskelijoille tunnetta yhteisestä oppitunnista, jolle he kaikki osallistuvat.

Hybriditunnilla on siis tärkeää pitää keskustelua yllä sekä paikalla olijoiden että etänä olevien kanssa. Paikalla olijoiden kanssa tämä on helpompaa, sillä heidän reaktioitaan voi lukea esimerkiksi ilmeistä, jolloin kaikkeen ei tarvitsekaan saada vastausta äänellä.

Hiukan hankalampaa tämä on etänä olijoiden kanssa. Miten saada keskusteluyhteys etänä olijoihin? Yksi hyvä keino on pyytää opiskelijoita laittamaan reaktion esimerkiksi peukku johonkin asiaan. Tällä tavoin voidaan helposti esimerkiksi aloittaa yhdessä seuraavan asian tekeminen, kun on varmistettu, että etänä kaikki ovat tietyn tehtävän saaneet myös jo tehtyä.

Yhteistyötilat toimivat myös oikein hyvin keskustelun aiheiden avaamisessa tai keskustelun pohjan luomisena. Miksipäs ei myös itse keskustelun ohessakin. Yhteistyötilana voisi käyttää esimerkiksi Teamsin luokkatilan muistikirjan yhteistyötilaa, johon kaikki osallistujat kirjaavat yhtä aikaa asioita ylös jostakin aihepiiristä. Tämän jälkeen keskustelua on varmasti helpompi avata, kun asioita on pohdittu ensin yksin tai pienissä ryhmissä. Tässä toimii myös etänä olijoiden jakaminen pienryhmiin, varsinkin jos tunnet ryhmän hyvin. Opiskelijat voivat näin vaihtaa ajatuksia pienemmissä ryhmissä, jolloin keskustelemaan lähteminen voi tuntua helpommalta.

Muu keskustelua helpottava asia voisi olla esimerkiksi ryhmänä tutustuminen, jolloin koko ryhmän kesken keskustellaan yhteisesti asioista. Muista myös, että yleistä ja yksityistä chatia voi käyttää keskustelun helpottamiseksi. Aluksi varsinkin chatiin voi olla mukavampi kirjoitella reaktioita kuin avata mikki ja sanoa jotakin ääneen. Jos pyydät opiskelijoita vastaamaan esimerkiksi chatiin, muista odottaa riittävän kauan opiskelijoiden vastausta, jopa kaksi minuuttia. Chat-ikkunan avaaminen ja viestin kirjoittaminen sekä muotoilu vievät opiskelijoilta aikaa. Muista siis odottaa, vaikka tämä saattaa tuntua oudolta.

Opiskelijoiden aktivoiminen

Turvallisen ilmapiirin synnyttäminen luokkaan on lähtökohtana toimivalle tunnille. Aktiivinen osallistuminen ja itsensä näkyväksi tekeminen oppitunnilla vaativat opiskelijalta rohkeutta. Osallistuva ja aktiivinen opettaja toimii hyvänä rohkaisijana ja mallina tunnilla. Tunnin aloittaminen kuulumisten kyselyllä tai vitsillä kantaakin hedelmää usein tunnin muissa vaiheissa. Voit valita itsellesi luonnollisen tavan avata vuorovaikutus – kaikkien ei tarvitse aktivoida opiskelijoita samoilla kysymyksillä tai samoilla sovelluksilla.

Aktivointi lähtee pienistä askelista. Lähitunnilla käytettyjä työskentelytapoja, kuten kädennosto, siirry janalla, juttele parin kanssa, kysy lapulla, voi muunnellen käyttää myös hybriditunnilla. Koska kaikki kirjautumiset, linkkien etsimiset ja kyselyiden luomiset vievät aikaa sekä rikkovat tunnin imun, on kaikki mahdollisuuksien mukaan hyvä tehdä valmiiksi ennen tuntia. Tärkeää on myös huomata, että hybriditunnilla toimivat hybriditunnin omat juttunsa näppärästi eikä muovailuvahatyöskentelyä tai pantomiimien tekoa sellaisenaan kannata pakottaa osaksi hybridituntia. Viikko-viikko –mallissa näille on taas hyvin tilaa.

Aina tunti ei lähde toivotulla tavalla käyntiin tai opiskelijoilla ei ole intoa osallistumiseen. Samoin koneiden kanssa voi olla ongelmia tai ladatut linkit eivät aukea. Onnistumisesta ja osallistumisesta ansaitsevat kaikki peukun tai hyvän palautteen. Anna siis myös hybriditunnilla positiivista palautetta ja kannustusta osallistumisesta. “Menipäs meillä hienosti! Mahtavaa, että näin moni on jo vastannut!”

Opiskelijoille kannattaa myös kertoa ääneen, miksi heidän kommenttinsa ja mielipiteensä ovat tärkeitä. Osallistujina he ovat asiantuntijoita ja pystyvät kertomaan, mitkä työskentelytavat ja sovellukset toimivat. Oppitunnin lopussa voit vielä palata opiskelijoiden ajatuksiin ja oppitunnin tuotoksiin, esimerkiksi sanapilviin tai esitettyihin kysymyksiin. Tällä vahvistetaan kokemusta siitä, että oma osallistuminen nähdään ja sillä on merkitystä oppitunnin kannalta.

Esimerkkejä tuntiaktivointityökaluista hybriditunnille

- 1** Kun haluat kerätä anonymisti opiskelijoiden ajatuksia/kommentteja, hyödynnä sanapilviä (esimerkiksi Teams, Mentimer, Answergarden).
  - Käyttäessäsi Teams-kokousta hybriditunnin pohjana yksinkertaisin tapa koota sanapilvi on tehdä se Teamsin omalla työkalulla suoraan kokouksen yhteyteen. Tällöin opiskelijoiden ei tarvitse hyppiä useiden ikkunoiden välillä tai kirjautua erikseen sisälle toisaalle. Teamsin sanapilvi sopii parhaiten lyhyiden vastausten koontiin.
  - Halutessasi sanapilven osaksi diasarjaasi voit tehdä sen esimerkiksi Mentimer-ohjelmalla. Tämä vaatii opettajalta rekisteröitymisen, mutta opiskelijat voivat käyttää sovellusta jakamasi linkin avulla rekisteröitymättä. Jos haluat tehdä jatkokysymyksiä, filismittaria tai äänestyksen, nämä onnistuvat Mentimerillä kaikki samaan diasarjaan.
  - Answergarden on helppo ja yksinkertainen sanapilvityökalu, joka ei vaadi rekisteröitymistä. Voit valita vastauskooksi 20 tai 40 merkkiä. Kysymys pysyy aktiivisena valitsemasi ajan. Sivusto vaatii opiskelijalta siirtymisen linkin kautta vastaussivulle.
- 2** Kun haluat tehdä kyselyn tai äänestyksen, voit hyödyntää erilaisia kyselytyökaluja.
  - Teamsin lisättävissä työkaluissa tähänkin toimivat kysely- ja äänestystyökalut. Oppitunnilla opiskelijat voivat esimerkiksi arvioida omaa oppimistaan tai omaa tehtävien teon edistymistä kyselyllä.
  - Mentimer mahdollistaa monien erilaisten äänestysten ja kyselyiden tekemisen.
  - Forms mahdollistaa myös kyselylomakkeiden luomisen.
- 3** Kun haluat kysyä opiskelijoiden fiiliksiä, voit edetä keskustellen tai hyödyntää muun muassa erilaisia reaktiotyökaluja.
  - Hyödynnä emojiä ja edellä mainittuja kyselytyökaluja.

Pari- ja pienryhmätyöskentely hybriditunnilla

Lähiopetuksesta tutut pari- ja pienryhmätyöskentelyt onnistuvat myös hybriditunnilla. Työskentelyn suunnittelussa on kuitenkin hyvä muistaa muutamia asioita:

1 Aloita pienin askelin:

Kokemuksesta voimme todeta, että lukion hybriditunnilla ilman lämmittelyä käyntiin laukaistu ryhmätyö on lähes varma huti. Opettaja voi tuntea hyvin hybridiryhmän oppilaat ja uskoa heidän kykyihinsä suoriutua yhdessä opiskelusta vieraassakin ryhmässä, mutta opiskelijoiden kokemus ei välttämättä lainkaan ole tämä. Jotta välttyisit tilanteelta, jossa ryhmätyöt eivät etene ja opiskelijat ovat hiljaa, tutustuta koko ryhmää pikkuhiljaa toisiinsa. Käytä edellisessä kappaleessa esitettyjä matalan kynnyksen osallistamisen keinoja.

Kynnystä ryhmätöihin voi laskea teettämällä ensimmäiset pari- ja ryhmätyöt tutuissa ryhmissä. Oman ryhmän tuotoksen esittely on opiskelijoille usein jännittävää, ja hybriditunnilla se voi olla erityisen iso juttu. Tuttujen ihmisten tuki rohkaisee osallistumaan ja antaa itsevarmuutta.

2 Anna opiskelijoille selkeät kirjalliset ohjeet:

Tee työskentelystä selkeät kirjalliset ohjeet. Voit sisällyttää ohjeet osaksi tunnin muistiinpanodioja, jakaa ne Teams-tehtävän mukana tai lisätä vaikka opintojaksosuunnitelmaan. Muista kertoa opiskelijoille myös mistä ohjeet löytyvät työskentelyn alettua. Kirjallisiin ohjeisiin on helppo palata työtä tehdessä tai myös silloin, kun yhteys on huono tai kun opiskelijat eivät saa opettajan suullisista ohjeista selkoa. Liitä kirjallisiin ohjeisiin myös mahdolliset ohjeet työn palauttamisesta ja varmista ennen työskentelyn aloitusta, että opiskelijat pystyvät jakamaan materiaalia myös toisilleen. Tähän sopivat muun muassa yhteiset jaetut tiedostot tai mahdolliset yhteistyötilat, joita löytyy eri sovelluksista.

3 Parien ja ryhmien jako:

Teamsin "Tilat"-työkalulla voit jakaa ryhmät manuaalisesti tai antaa koneen arpoa ryhmät. Säättämällä ryhmien määrää voit tehdä tällä toiminnolla myös pareihin jakamisen. Ryhmän tunteminen auttaa sinua päättämään, miten muodostat ryhmät omalla oppitunnillasi ja onko esimerkiksi tietokoneen arpomia ryhmiä syytä muokata.

Jos pidät oppitunnin Teamsissa, sen jakotilat toimivat erillisinä työtiloina, joissa ryhmäläiset voivat käydä keskustelua. Samantapaiset tilat löytyvät myös Zoomista. Ryhmätyöskentely vaatii siis alustan, jossa opiskelijat voivat toimia pienryhmätiloissa/huoneissa. Voit valita alustan, joka on sinulle kaikkein mieluisin.

4 Opettajan ohjaus ja apu työskentelyn aikana:

Pienryhmätiloissa/huoneissa opettaja voi käydä antamassa henkilökohtaista ohjausta ja seurata työskentelyn edistymistä. Pienessä ryhmässä opiskelijat käyttävät rohkeammin mikkiä ja jakavat näyttöään.

Jos käytät hybridiopetuksessasi Teamsin pienryhmätiloja, muista poistua pienryhmätilasta sen jälkeen, kun olet vierailut ryhmän luona. Palaa tämän jälkeen takaisin varsinaiseen kokoukseen ja siirry sitten uuden pienryhmän luo toiseen jakotilaan. Näin välttyt useilta auki olevilta ryhmätyötiloilta sekä siltä, että poistut vahingossa itse koko kokouksesta. Jos kuitenkin vahingossa poistut kokouksesta, pääset jatkamaan tuntia helposti, kun olet luonut hybriditunnin omaan kalenteriisi.

Pienryhmätilat/jakotilat toimivat myös paritehtävien tekemiseen, jolloin opettaja voi käydä ohjaamassa tehtävien tekemistä samalla tavoin kuin pienryhmätyöskentelyssä.

Tiivistettynä

- Aloita ryhmään tutustuminen portaittain:
  - reaktiot
  - chat
  - pienryhmät
  - koko ryhmä
- Huomioi etänä olijat esimerkiksi kyselemällä mielipiteitä ja sitä, onko herännyt kysymyksiä.
- Etene samaan tahtiin sekä luokassa että etänä (jos tehdään samaa asiaa).
Tämän voi toteuttaa muun muassa reaktioiden avulla helposti.
- Hyödynnä yhteistyötiloja keskustelun pohjana tai avaamisessa.
- Keskustelkaa yhteisesti aihepiireistä joko suullisesti tai chatia hyödyntäen.
- Käytä erilaisia työskentelypohjia: collaboration-tiloja.
- Keskustelkaa koko ryhmän kuullen (oletettavat positiiviset vaikutukset: tutustuminen, mallioppiminen).
- Hyödynnä headsetia (yksilöohjaus/ pienen ryhmän ohjaus Teams-tilassa).
- Käytä Teamsin yleistä ja yksityistä chatia, keskusteluikkunoita.

Opiskelijoiden kokemuksia hybridioppitunneista

Opiskelijoilta saadun palautteen perusteella hyvä hybriditunti koostuu selkeistä palikoista, joita hybridiope- tuksessa on helppo seurata, olipa opiskelija etänä tai luokassa. Opiskelijoiden näkökulmasta on tärkeää, että oppitunnin linkki on joka tunnille selkeästi ja helposti löydettävissä. Esimerkiksi Teamsissa linkin lähettäminen ryhmän kanavalle tai kokouksen luominen kalenterista automaattisesti suoraan kanavalle. Viestinä lähetetty kutsulinkki hukkuu usein opiskelijoiden Wilma-viesteihin tai sähköpostiin. Jos linkki lähetetään Wilmassa tai sähköpostilla, täytyisi jokaisesta oppitunnista lähettää opiskelijoille oma viestinsä ennen oppitunnin alkua.

Mitä enemmän opiskelijat saavat hybridiopintojaksosta ja -oppitunneista tietoa etukäteen, sitä sujuvampaa hybridiopetukseen osallistuminen heille on. Muun muassa Teamsin luokan muistikirjasta etukäteen löytyvä opintojaksosuunnitelma, josta opiskelijat voivat tarkistaa oppituntien aiheet ja sen, onko tunti lähiopetukse- na vai etäopetuksena, auttaa opiskelijoita hybridioppitunneilla. Jos opettaja käyttää tämän tapaista opinto- jaksosuunnitelmaa, on tärkeää, että se pidetään myös ajan tasalla ja opiskelijoita tiedotetaan mahdollisista muutoksista.

Tietotekniset ongelmat häiritsevät opiskelijoita, varsinkin jos ne tapahtuvat keskellä tuntia. Siksi tekniikan toimivuuden tarkistaminen tunnin alussa on tärkeää. Esimerkiksi nimenhuudossa opettaja voi pyytää opis- kelijoita käyttämään kameraa ja mikkiä päällä. Kuitenkin kameran pakollinen käyttö koko oppitunnin aikana

tuntuu osasta opiskelijoita ahdistavalta, joten koko aikaa sitä ei tarvitse vaatia. Opiske-

lijat toivovat myös, että opettaja muistaa etäopiskelijat tunnin aikana

ja huomioi muun muassa tekniikan hitauden. Opiskelijoilla voi olla

tunnin alussa yllättäviä haasteita kirjautua tunnille,

joten läsnäolot kannattaa kirjata Wilmaan vasta kun oppituntia on kulunut 10–15 minuuttia.

Hybridioppitunteja suunnitellessa kannattaa huo- mioida oppitunnin jaksotus ja tehtävien sopiva määrä. Mikäli opiskelijoilla on tehtävät

kesken vielä sillä hetkellä, kun opetta-

ja aloittaa jälleen puhumaan oppitun-

nilla, suurin osa opiskelijoista jatkaa

tehtävien tekemistä eikä kuuntele

opettajan puhetta. Lisäksi opiskeli-

jat toivovat usein rauhaa tehtävien

tekemiseen. Toisin sanoen hybridi-

tunnilla olisi hyvä muistaa, että mikäli

opettajan mikrofoni on auki, etäopiske-

lijat kuulevat kaikki luokan äänet. Tämä

häiritsee usein keskittymistä tehtäviin ja

rasittaa opiskelijoiden jaksamista.

Yksi hyväksi koettu käytäntö on, että tehtävien tekoa seurattaisiin esimerkiksi pyytämällä opiskelijoita nostamaan virtuaalikätkensä, kun he ovat saaneet vaaditut tehtävät valmiiksi.

Hybridioppitunnin haasteena on usein viestintä opettajan ja opiskelijan välillä, joten myös tässä selkeys on tärkeää. Opettajan tulisi muistaa kertoa hybriditunnin alussa, miten häneen saa tunnilla yhteyden. Hyvä on myös kertoa se, jos jokin toiminto on käytössä esimerkiksi tietyn osaa ajasta. Lisäksi opettajan täytyy aktiivisesti seurata kanavaa, jota hän on pyytänyt käyttämään viestinnässä. Esimerkiksi jos opiskelijoille on sanonut, että he voivat laittaa viestejä chatissa, on näihin viesteihin myös reagoitava.

Hyvin monotoninen hybridioppitunti on opiskelijoista usein puuduttava. Opettajan olisi-kin hyvä välttää 75 minuutin luentoa, vaikka asia olisi hyvinkin kiinnostava. Myös opetustioissa kannattaa huomioida, että opiskelijat lukevat dioja kannettavien tietokoneiden näytöltä Teamsissa. Useampi dia, joissa on vähemmän tekstiä, onkin usein parempi kuin muutama tekstiä täynnä oleva dia. Samoin dian fonttiin, fontin kokoon ja väritykseen kannattaa kiinnittää huomiota, jotta opiskelijoiden olisi helpompi lukea tekstiä.

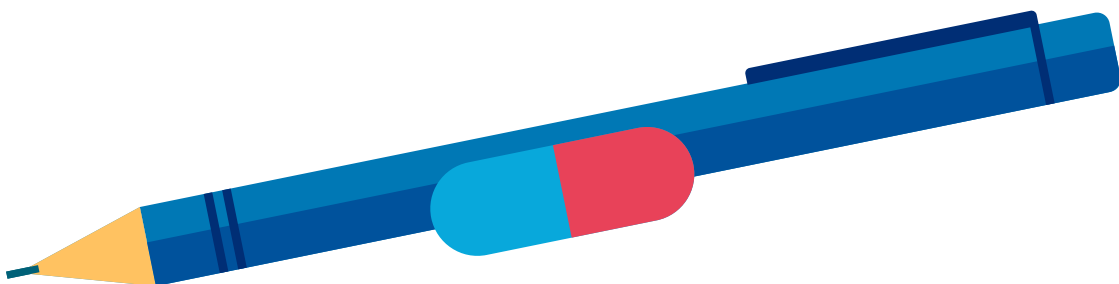
Tiivistettynä: Opiskelijat arvostavat hybridioppitunneilla selkeyttä aikataulussa ja oppitunnin aiheessa sekä opiskelijoiden tasa-
puolista huomioimista. Kun nämä asiat ovat kunnossa, on opiskelijoiden helpompaa ottaa hybridiopiskelu osaksi omaa opiskeluaan ja menestyä opinnoissaan.

Hyödyllisiä linkkejä ja sovelluksia

Sovelluksia

- Microsoft Whiteboard: Whiteboard taipuu moneen: ajatusten keräämiseen, opiskeltavan asian yhdessä työstämiseen sekä opettajan “liitutauluksi”, johon opetettava asia, muistiinpanot tai käsitekartta on tallennettu valmiiksi. Whiteboardin voit liittää myös Teamsiin.
- Forms: Kyselyiden, arviointien ja kokeiden tekemisessä Forms on nopea apuväline.
- Flinga
- [Mentimeter](#): Ilmainen sovellus, jolla voit tehdä diasarjoja, kyselyitä, sanapilviä jne. Alusta sisältää paljon erilaisia työkaluja. Ilmaisohjelman käyttöä ja ominaisuuksia on kuitenkin viime aikoina rajoitettu. Vaatii opettajalta rekisteröitymisen.
- [Padlet](#): Tämän alustan ominaisuudet päivittyvät tiheästi. Tällä hetkellä ilmaisversiolla saa luotua kolme padlet-seinää. Monipuolisesta seinien valikosta voit valita omaan käyttöön sopivimmat jutut. Alusta toimii hyvin kysymys-vastaus-työskentelyissä, yhteisten muistiinpanojen kokoamisessa tai esimerkiksi palautteen keräämisessä. Padletiin on liitetty myös tekoälytyökalu. Vaatii opettajalta rekisteröitymisen.
- [Kahoot](#): Kisailuihin ja kertaamiseen hyvin sopiva klassikko-ohjelma. Ilmaisversiossa voit luoda rajattoman määrän Kahoot-visoja (oikein/väärin tai valitse oikea vaihtoehto), mutta osallistujien enimmäismäärää on ilmaisversiossa rajoitettu. Vaatii opettajalta rekisteröitymisen.
- [Vocaroo](#): Nopea ja näppärä yhden painikkeen äänitysohjelma, jota oppivat käyttämään sekä opiskelijat että opettaja. Podcastit hoituvat tällä loistavasti! Ei vaadi opiskelijoiden rekisteröitymistä.
- [Answergarden](#): Nopea ja helppo sanapilvialusta. Answergardenissa on valittavana 20 ja 40 merkin vastausmahdollisuudet. Voit asettaa sanapilven avoimeksi 1 tunnista 1 viikkoon.
- Quizlet: Sanaston treenaukseen ja käsitteiden harjoitteluun soveltuva ohjelma. Arkistosta löytyy paljon valmiita kysymyspakkoja, mutta niitä voi myös luoda itse. Vaatii opettajalta kirjautumisen.
- [Storybird](#): Ilmainen, mutta kirjautumisen vaativa ohjelma, jolla voi luoda omia kirjoja. Laaja valikoima erilaisia valmiita kuvituspohjia.

Lisätietoa hybridiopetuksesta

Matleena Laakson blogi [Matleenan blogi \(matleenalaakso.fi\)](https://matleenalaakso.fi)

Matleena Laakson kokoama Padlet hybridiopetuksen hyvistä linkeistä [Hybridiopetus - koonti hyvistä linkeistä \(padlet.com\)](https://padlet.com)

Pinja Ramun opinnäytetyö https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/755267/Ramu_Pinja.pdf

---

Kieliasun tarkistus: Marjo Martikainen

Hybridiopas on tuotettu Opetushallituksen avustamassa Itä-Suomen lukioverkoston laatuhankeessa 2023–2024.